

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΣΑΒΒΑΤΟ 30 ΜΑΪΟΥ 2026
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- α)** Σύμφωνα με τον Ντέιβιντ Χολάντερ, σε έναν κόσμο που συνεχώς μεταβάλλεται, το μπάσκετ χαρακτηρίζεται από καιρίες αρχές. Ειδικότερα, προβάλλει την προσαρμοστικότητα ως μια απαραίτητη δεξιότητα προκειμένου το άτομο να ανταπεξέρχεται αποτελεσματικά στα απαιτητικά δεδομένα της σύγχρονης πραγματικότητας. Επιπλέον, το μπάσκετ αναδεικνύει όχι μόνο την ανάγκη για προσαρμογή και συνεργασία, αλλά και για υπέρβαση των προσωπικών δυνατοτήτων, με σκοπό την επίτευξη ακόμα και ανέφικτων στόχων.
- β)** Στην παράγραφο «Είναι μια ανάμνηση...να πορεύεσαι» ο Χολάντερ αξιοποιεί ως τρόπο πειθούς την επίκληση στο συναίσθημα για να στηρίξει την άποψή του ότι το μπάσκετ δεν είναι απλώς ένα άθλημα αλλά ένας τρόπος κατανόησης της κοινωνίας χρησιμοποιώντας τα ακόλουθα μέσα πειθούς:
- **αφήγηση:** «όταν ήμουν έξι ετών... μπάσκετα»
 - **μεταφορική χρήση της γλώσσας:** «βαθιά ανθρωπινός»
 - **ασύνδετο σχήμα:** «Είναι ένας ισχυρός, βασικός, βιώσιμος προσανατολισμός...»
 - **ευθύς λόγος:** «Κοίτα ψηλά»
 - **α' πρόσωπο:** «ήμουν», «έμαθα»

2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- α)** Ο τίτλος «Θα μπορούσε το μπάσκετ να σώσει τον κόσμο;» είναι επικοινωνιακά αποτελεσματικός, καθώς αποτελεί μια ευθεία ερώτηση που ξαφνιάζει και προβληματίζει τον αναγνώστη για την προσφορά του αθλήματος. Με τον τρόπο αυτό, διεγείρει το ενδιαφέρον του δέκτη, καθιστώντας το ύφος άμεσο, ζωντανό και παραστατικό.
- β)** Η συγκεκριμένη παράγραφος οργανώνεται με τη μέθοδο της αναλογίας. Παραλληλίζονται οι υψηλές επιδιώξεις του ανθρώπου με το μπάσκετ, το οποίο αποτελεί «το μοναδικό άθλημα που έχει "υπερυψωμένο" στόχο». Όπως στο μπάσκετ ο αθλητής καλείται όχι μόνο να συνεργάζεται και να προσαρμόζεται, αλλά και να υπερβαίνει τις δυνατότητές του, έτσι και ο σύγχρονος άνθρωπος καλείται να πράξει το ίδιο στην πραγματική ζωή: να θέσει υψηλούς, φαινομενικά ανέφικτους στόχους.

Με τη χρήση της αναλογίας, ο συνεντευξιζόμενος καθιστά την άποψή του πιο κατανοητή στον αναγνώστη, ενώ παράλληλα προσδίδει στον λόγο ζωντάνια και παραστατικότητα.

γ) δυσπιστία: εμπιστοσύνη , πίστη

αποσύνθεσης: σύνθεσης, ενότητας , συνοχής

μεταβαλλόμενο: σταθερό, αμετάβλητο

3^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΤΙΤΛΟΣ

Εφόδια που χρειάζεται ένας σύγχρονος νέος για να εκπληρώσει τα όνειρά

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ: κριτική σκέψη, ορθή αξιολόγηση των πληροφοριών επίλυση προβλημάτων- καινοτομία),αυτογνωσία, φαντασία- εφευρετικότητα-δημιουργικότητα , αναλυτική- συνθετική σκέψη, σφαιρική γνώση,

δια βίου μάθηση

ΗΘΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ: σεβασμός- αυτοσεβασμός- αυτοεκτίμηση, αλληλεγγύη

ενσυναίσθηση, κοινωνική συνείδηση, εντιμότητα, συλλογικό πνεύμα, συμπόνια ανθρωπιά, αγωνιστικότητα , θάρρος- τόλμη, ειλικρίνεια, άμιλλα

συνεργασία

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ: δημοκρατική συνείδηση- ενεργός πολίτης, σεβασμός στο συνάνθρωπο/ στους νόμους , αγωνιστική διάθεση, φλειρηνική αντίληψη, οικουμενική συνείδηση ,αγωνιστικότητα στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ: γλωσσομάθεια, τεχνογνωσία- ψηφιακές δεξιότητες, εξειδίκευση , δια βίου μάθηση – μετεκπαίδευση, ευελιξία

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

B1.

Το ποιητικό υποκείμενο «ζωγραφίζει» τις μέρες του, αντλώντας δύναμη από την καλλιτεχνική του δημιουργία. Για τον σκοπό αυτό, αξιοποιεί τόσο «της καρδιάς τ' αλφαβητάρι», δηλαδή τον συναισθηματικό του κόσμο, όσο και «τα υλικά απ' της σκέψης το εργαστήρι», που συμβολίζουν τους προβληματισμούς και τις πνευματικές του αναζητήσεις. Έτσι, με τη συνδρομή του συναισθήματος και της λογικής, επιχειρεί να αντιμετωπίσει την καθημερινότητα.

2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

B2

α) οριστική: ζωγραφίζω, παίρνω, ταξιδεύω, ορειβατώ, χάνομαι, έχω: με τη χρήση της οριστικής δηλώνεται το πραγματικό, η σιγουριά, η βεβαιότητα.

υποτακτική: να ζωγραφίζω : με τη χρήση της υποτακτικής δηλώνεται η επιθυμία του ποιητικού υποκειμένου

β) μεταφορά: «ζωγραφίζω τις μέρες μου με ποιήματα», «της καρδιά τ' αλφαβητάρι», «οι εκθέσεις μόνιμες στην πινακοθήκη της καρδιάς μου», «τα υλικά από της σκέψης το εργαστήρι» ...

επανάληψη: «ζωγραφίζω», «να ζωγραφίζω»

προσωποποίηση: «ένα όνειρο που με παιδεύει»

B3.

3^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- **το όνειρο του ποιητικού υποκειμένου:** το ποιητικό υποκείμενο ονειρεύεται να αγγίζει όλη την ανθρωπότητα με την ποιητική του δημιουργία («τις μέρες όλου του κόσμου με ποιήματα»), να «πλάσει» ένα κόσμο γεμάτο αισιοδοξία («ήλιο») στον οποίο τα παιδιά θα είναι χαρούμενα και ευτυχισμένα («γελαστά παιδιά»).
- το όνειρο αυτό θα μπορούσε να εμπνεύσει τους νέους να αγωνιστούν για ένα κόσμο στον οποίο δε θα υπάρχει πόλεμος, ούτε παιδιά δυστυχισμένα, έναν κόσμο ειρηνικό, ανθρώπινο.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΜΑΡΙΝΟΥ ΡΩΞΑΝΗ